

4. Жінки і чоловіки в Україні : статистичний збірник. Київ : Державна служба статистики, 2019. 110 с.
5. Проблеми гендерної рівності у галузі охорони здоров'я. Довідковий матеріал. Київ, 2018. 23 с.
6. Проблеми гендерної рівності у галузі освіти. Довідковий матеріал. Київ, 2018. 23 с.
7. Стрельник О. Пандемія, коронавірус, карантин: жінки під ударом. URL: <https://ua.boell.org/uk/2020/03/25/pandemiya-koronavirus-karantin-zhinki-pid-udarom>
8. Галузевий бриф «Врахування принципів гендерної рівності в реформах» // Ukraine Reform Conference. Vilnius, 2020. 20 p. URL: <https://rpr.org.ua/wp-content/uploads/2020/11/gr.pdf>

REFERENCES

Enrikes, M. "Khto postrazhdaie vid pandemii bilshe – chooloviky chy zhinky" [Who Will Suffer from the Pandemic More – Men or Women]. <https://www.bbc.com/ukrainian/vert-fut-52328324>

"Haluzevyi bryf «Vrakhuvannia pryntsyviv gendernoi rivnosti v reformakh»" [Sectoral Brief "Taking into Account the Principles of Gender Equality in Reforms"]. Ukraine Reform Conference. Vilnius, 2020. <https://rpr.org.ua/wp-content/uploads/2020/11/gr.pdf>

Korniiievych, L. "Stres v izoliatsii: komu vazhche perezhyty karantyn – cholovikam chy zhinkam?" [Stress in Isolation: Who Is Harder to Survive Quarantine – Men or Women?]. <https://www.radiosvoboda.org/a/men-women-on-quarantine/30585454.html>

Problemy gendernoi rivnosti u haluzi okhorony zdorovia. Dovidkovyi material [Problems of Gender Equality in the Field of Health Care. Reference Material]. Kyiv, 2018.

Problemy gendernoi rivnosti u haluzi osvity. Dovidkovyi material [Problems of Gender Equality in Education. Reference Material]. Kyiv, 2018.

Strelnyk, O. "Pandemiia, koronavirus, karantyn: zhinky pid udarom" [Pandemic, Coronavirus, Quarantine: Women under Attack]. <https://ua.boell.org/uk/2020/03/25/pandemiya-koronavirus-karantin-zhinki-pid-udarom>

Voitiuk, T. "Vin, vona i karantyn. Yak vymushena izoliatsiia vplynula na domashnie nasylstvo v Ukraini" [He, She and Quarantine. How Forced Isolation Has Affected Domestic Violence in Ukraine.]. <https://suspilne.media/37222-vin-vona-i-karantin-ak-vimushena-izolacia-vplynula-na-domasne-nasilstvo-v-ukraini/>

Zhinky i choloviky v Ukraini : statystychnyi zbirnyk [Women and Men in Ukraine: A Statistical Collection]. Kyiv: Derzhavna sluzhba statystyky, 2019.

УДК 330.4
JEL: J29; O30; Q01

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ПРАЦЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

©2021 ХАНДИЙ О. О., КРАМЧАНІНОВА М. Д., ЛЕДОВСЬКА А. І.

УДК 330.4
JEL: J29; O30; Q01

Хандій О. О., Крамчанінова М. Д., Ледовська А. І. Інтелектуальна праця як інструмент забезпечення досягнення Цілей сталого розвитку

У статті досліджено питання ролі та внеску інтелектуальної праці у процес забезпечення та вдосконалення головних аспектів життя людини відповідно до глобальних Цілей сталого розвитку (ЦСР). Інтелектуальна праця розглядається як важливий ресурс створення наукомісткого, інноваційного виробництва, яке забезпечує вирішення важливих глобальних завдань сталого розвитку. В рамках багатостороннього комплексного підходу досліджено вплив результатів інтелектуальної праці на досягнення ЦСР. Визначено, що ЦСР є взаємопов'язаними та підкріплюють одна одну в процесі досягнення, через що їх результати також є комплексними, тобто результат покращень у сфері однієї цілі є шляхом досягнення іншої. Віддзеркаленням домінуючої ролі інтелектуальної праці в досягненні Цілей сталого розвитку є дев'ять ЦСР – інновації та інфраструктура. Розвиток технологій, створення інновацій і проривних рішень мають вирішальне значення в контексті досягнення ЦСР, а, відповідно, інтелектуальна праця, інтелектуальна власність і новації все більшою мірою набувають суспільно значущого характеру та через підвищену важливість потребують розробки та реалізації політики цілісності наукових досліджень і захисту їх результатів. Перспективою подальших досліджень у цьому напрямі можуть стати питання підвищення ефективності праці інтелектуальних працівників і збільшення можливостей використання потенціалу інтелектуальної діяльності для подальшого розвитку суспільства.

Ключові слова: інтелектуальна праця, Цілі сталого розвитку (ЦСР), технології, інтелектуальна власність, інновації, розвиток.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-1-217-223>

Рис.: 2. **Табл.:** 1. **Бібл.:** 16.

Хандій Олена Олексіївна – доктор економічних наук, доцент, професор кафедри економіки і підприємництва, Східноукраїнський національний університет ім. В. Даля (просп. Центральний, 59а, Сєвєродонецьк, 93400, Україна)

E-mail: alkhandiy@ukr.net

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-7926-9007>

Researcher ID: <https://publons.com/researcher/1937601/olena-alekseevna-khandii/>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorid=57200142321>

Крамчанинова Майя Джемалівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки і підприємництва, Східноукраїнський національний університет ім. В. Даля (просп. Центральний, 59а, Сєвєродонецьк, 93400, Україна)

E-mail: mdnarmania@gmail.com

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-0129-8166>

Researcher ID: <https://publons.com/researcher/1829334/maia-kramchaninova/>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57208303906>

Лєдовська Анастасія Іванівна – студентка, Східноукраїнський національний університет ім. В. Даля (просп. Центральний, 59а, Сєвєродонецьк, 93400, Україна)

E-mail: privledovskoy55@gmail.com

ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-8913-861X>

UDC 330.4

JEL: J29; O30; Q01

Khandii O. O., Kramchaninova M. D., Liedovska A. I. Intellectual Work as an Instrument to Ensure the Achievement of the Sustainable Development Goals

The article explores the role and contribution of intellectual work to the process of ensuring and improving the main aspects of human life in accordance with the Global Sustainable Development Goals (SDGs). Intellectual work is considered as an important resource for the creation of high-quality, innovative production, which provides for solution of important global problems of sustainable development. As part of a multilateral integrated approach, the impact of intellectual work results on the achievements of SDGs is researched. It is determined that the SDGs are interconnected and reinforce each other in the process of achievement, which is why their results are also comprehensive, that is, the result of improvements in the field of one goal is the way to achieve another one. A reflection of the dominant role of intellectual work in achieving the Sustainable Development Goals is the ninth SDGs – innovation and infrastructure. The development of technologies, creation of innovations and breakthrough solutions are crucial in the context of achieving the SDGs, and, accordingly, intellectual work, intellectual property and innovations are increasingly becoming socially significant and, due to the increased importance, need developing and implementing the policy of the integrity of scientific research along with protecting their results. Prospect for further research in this direction can be the issues of enhancing the efficiency of intellectual workers and increasing the opportunities to use the potential of intellectual activity for the further development of society.

Keywords: intellectual work, Sustainable Development Goals (SDGs), technology, intellectual property, innovation, development.

Fig.: 2. **Tabl.:** 1. **Bibl.:** 16.

Khandii Olena O. – D. Sc. (Economics), Associate Professor, Professor of the Department of Economics and Entrepreneurship, Volodymyr Dahl East Ukrainian National University (59a Tsentralnyi Ave., Sєvyerodonetsk, 93400, Ukraine)

E-mail: alkhandiy@ukr.net

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-7926-9007>

Researcher ID: <https://publons.com/researcher/1937601/olena-alekseevna-khandii/>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57200142321>

Kramchaninova Maia D. – PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Economics and Entrepreneurship, Volodymyr Dahl East Ukrainian National University (59a Tsentralnyi Ave., Sєvyerodonetsk, 93400, Ukraine)

E-mail: mdnarmania@gmail.com

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-0129-8166>

Researcher ID: <https://publons.com/researcher/1829334/maia-kramchaninova/>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57208303906>

Liedovska Anastasiia I. – Student, Volodymyr Dahl East Ukrainian National University (59a Tsentralnyi Ave., Sєvyerodonetsk, 93400, Ukraine)

E-mail: privledovskoy55@gmail.com

ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-8913-861X>

Цінність інтелектуального ресурсу в контексті досягнення цілей розвитку людства постійно зростає. Адже саме інтелектуальна праця визначає темп зростання науково-технологічної сфери, яка полегшує та покращує всі сфери нашого життя відповідно до концепції сталого розвитку. Використання та розвиток інтелектуальної праці є ключовим фактором, що впливає на вдосконалення технологій, інфраструктури, економіки, сприяючи підвищенню рівня та якості життя населення [1–4]. Отже, забезпечення зростання інтелектуальної праці є невід’ємною складовою діяльності людини з досягнення цілей розвитку, що робить її дослідження актуальним і важливим.

Різні аспекти впливу інтелектуальної праці на розвиток економіки та цивілізації досліджували і висвітлювали у своїх працях зарубіжні та вітчизняні вчені, серед яких: М. Брюховецький, Т. Давенпорт, Л. Едвінсон, Р. Мазітова, П. Макаренко, Г. Мішук, Н. Микитюк, М. Паладій, О. Татаркін та ін. Однак

аналіз результатів наукових досліджень з приводу вирішення глобальних проблем людства свідчить про те, що внесок інтелектуальної праці, як інструменту створення наукомісткого, інноваційного виробництва, яке необхідне для вирішення важливих глобальних завдань сталого розвитку, – є недооціненим. Водночас визначення інтелектуальної праці, як важливого інструменту забезпечення сталого розвитку, дозволяє привернути увагу до притаманних інтелектуальній праці особливостей і сприятиме більш широкому її вивченню. Це може мати позитивні довгострокові ефекти в питанні збільшення можливостей використання потенціалу інтелектуальної праці для подальшого розвитку суспільства.

Метою статті є дослідження ролі інтелектуальної праці в досягненні покращення всіх сфер життя суспільства та у забезпеченні умов його сталого розвитку.

Для досягнення зазначеної мети в роботі розглянуто інтелектуальну працю та інноваційну діяльність

(як її продукт) як інструмент забезпечення системної (комплексної) реалізації Цілей сталого розвитку.

Посилення глобалізаційно-інтеграційних процесів сприяє інтенсивній інтелектуалізації господарської діяльності з різким зростанням ролі та значення інтелектуального капіталу та інтелектуальної праці. Наукоємні інновації та передові інформаційні технології стають невід'ємною складовою частиною сучасної глобальної економіки. Під їх неупинним впливом поступово відбувається зміна технологічного укладу, що супроводжується домінуванням інформаційно-комунікаційних інтелектуальних систем у виробничих процесах [5].

Інтелектуальна праця, як генератор новацій, націлена на пошук принципово нових наукових, технологічних і організаційних рішень, в яких ефективно використовуються примножені знання. Саме за її допомогою люди створюють нематеріальні продукти та новації з метою подальшого ефективного їх застосування, що надає суспільству можливість суттєво збільшити масштаб науково-технічних інновацій [6].

Зростаюча цінність інтелектуальної праці полягає в таких складових:

- ✦ наукові дослідження, що є джерелом ефективності та розвитку;
- ✦ поява нових способів взаємодії та обміну знаннями;
- ✦ розширення спеціалізації інтелектуальної праці у зв'язку з проявом нових громадських або споживчих потреб;
- ✦ сукупна інтелектуальна праця, що має на увазі суспільну продуктивну силу, яка здатна створювати великі технологічні та соціальні цінності.

Науково-технічна діяльність невід'ємно пов'язана з інтелектуальними функціями праці, які досліджуються та здійснюються на науковій основі [7].

Дослідження впливу наукової інфраструктури на національне економічне зростання [8] показує, що зростання кількості наукової робочої сили й ефективності системи навчання в країні позитивно впливає на економічний розвиток. Однак індикатори участі країни в науково-дослідній діяльності свідчать про неоднозначний вплив на економічне зростання. Аналіз наслідків певною мірою пояснює цей ефект. З одного боку, наявність відповідної науково-дослідної бази необхідна для створення високотехнологічного суспільства та сприяє його економічному розвитку. З іншого боку, якісно новий рівень розвитку суспільства передбачає розширення наукової діяльності в більш соціально значущих областях. Адаже найважливішим питанням у розвитку людства є покращення життя, а саме: знищення бідності, захист природи, забезпечення миру, якісної освіти, медици-

ни та інше, що не завжди відповідає суто економічним інтересам.

Саме задля можливості виправлення накопичених проблемі розвитку потенціалу людства для кращого життя були визначені головні пріоритети ПРООН, які знайшли своє втілення в 17 глобальних цілях сталого розвитку (ЦСР) [9].

Для досягнення ЦСР використовується багатосторонній комплексний підхід, який передбачає співпрацю та партнерство з національними, обласними та місцевими органами влади, громадянським суспільством і приватним сектором. У рамках цього підходу результат досягнення Цілей сталого розвитку також є комплексним, тобто через досягнення покращення однієї цілі інша ціль теж буде вдосконалена.

Більшість ЦСР є взаємопов'язаними та підкріплюють одна одну в процесі досягнення. Так, досягнення восьмої цілі ЦСР – «гідна праця та економічне зростання» сприяє подоланню бідності та голоду, за яку відповідає перша ціль сталого розвитку. Отже, результат досягнення покращень у сфері однієї цілі є шляхом досягнення іншої.

Ще один приклад: одна зі спеціалізованих установ Організації Об'єднаних Націй – Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ) робить свій внесок у справу досягнення ЦСР шляхом надання державам-членам тієї чи іншої послуги, дозволяючи їм використовувати систему інтелектуальної власності. Використання системи інтелектуальної власності стимулює розвиток інновацій, конкурентоспроможності та творчості, які, своєю чергою, є запорукою успішного досягнення ЦСР.

У світовій економіці зростає роль інновацій, а інформація, створювана людиною в ході інтелектуальної діяльності, яка втілена в інтелектуальній власності, стає найважливішим фактором виробництва [10; 11].

ВОІВ наголошує, що саме новації, як продукт інтелектуальної праці, через інноваційні процеси роблять значний внесок у забезпечення мети сталого розвитку.

Кожний етап розвитку суспільства демонстрував наявність міцного, послідовного зв'язку між технологічними проривами, подальшими інноваціями та соціальними змінами.

Як правило, поява великих передових технологій була основою для більш якісного та стрімкого розвитку суспільства та сприяла:

- ✦ збільшенню обсягу капітальних інвестицій;
- ✦ зростанню виробництва;
- ✦ зростанню ринку праці;
- ✦ підвищенню рівня зайнятості та продуктивності праці;
- ✦ зростанню доходів;
- ✦ поліпшенню здоров'я населення;
- ✦ спрощенню перевезень і розвитку міжнародної торгівлі;
- ✦ підвищенню якості та доступності освіти.

Отже, новації створюють міцну базу для формування нових, більш ефективних економічних структур, переходу до нового технологічного укладу й процвітання суспільства.

Інтелектуальна праця є фактором забезпечення можливості якісного життя людства та виступає як інструмент досягнення ЦСР. Лише за допомогою людської винахідливості, яку втілює саме інтелектуальна праця, можна буде виробити нові рішення, які дозволять викоринити бідність, підвищити стійкість сільського господарства, забезпечити продовольчу безпеку, перемогти хвороби, підвищити якість освіти, захистити навколишнє середовище та прискорити перехід до низьковуглецевої економіки і зробити економічне зростання більш стійким [12].

Таким чином, інноваційна діяльність, яка спирається на результати інтелектуальної праці, є основою для обміну та торгівлі новими технологіями в різних сферах по всьому світу та тісно взаємодіє із соціальною, політичною, економічною, екологічною зоною життєдіяльності.

Основою керівної ролі інтелектуальної праці в розвитку є дев'ята ціль сталого розвитку – інновації та інфраструктура. Вона визначає взаємозв'язок між економічним і соціальним прогресом та інноваціями.

ЦСР 9 дає великий поштовх для розвитку та можливості досягнення всіх інших цілей саме через велику залежність від створення інтелектуальних продуктів та нових технологій (рис. 1).

Головним фактором економічного зростання та розвитку є інвестиції в інфраструктуру та інновації [13].

Аналіз Цілей сталого розвитку щодо їх взаємозв'язку з інноваціями та ЦСР 9 дозволяє визначити такі складові впливу:

- ✦ прямиий вплив інновацій на ЦСР 9 та через неї на інші ЦСР;
- ✦ непрямиий вплив інновацій як однієї з політичних установок на національному рівні, що сприяє досягненню ЦСР;

- ✦ ЦСР, які мають вплив і значення в контексті розробки інноваційної політики.

Цілі сталого розвитку по відношенню та відповідно до їх взаємозв'язку з інноваціями та ЦСР 9 наведено на рис. 2.

Як відомо, виробництво високотехнологічних інновації спрямоване на застосування кращих рішень для подальшого виробництва продуктів та надання послуг, відповідно до нових вимог і зростаючих потреб суспільства [14].

Принциповим питанням вибору пріоритетів формування сталого економічного розвитку є визначення ключових стимулів відтворення інновацій, вплив на які забезпечуватиме розвиток складних глобальних мереж, або ланцюжків створення вартості, в яких створюються та поставляються товари і послуги.

Головним стимулом для виробників залишається отримання на ринку фінансового результату, але є й інші стимули, які спрямовані на обслуговування загальних інтересів та потреб суспільства.

Так, роль інтелектуальної праці, в контексті інноваційної моделі розвитку, нестримно зростає та вимагає концентрації найпередовіших наукових знань у різних сферах. Отже, цілком зрозуміло, що транснаціональні компанії розміщують наукомісткі виробничі етапи (головним чином наукові дослідження та розробки) в міських агломераціях, де є доступ до інтелектуального ресурсу та спеціалізованих знань і навичок, тим самим сприяючи подальшому економічному розвитку та зростанню наукового потенціалу цієї території. Це є прикладом забезпечення розширення імпульсу інноваційної динаміки в рамках ланцюжка створення цінності шляхом генерації ряду позитивних ефектів – екстерналій.

О. О. Завгородня підкреслює той факт, що різноманітність наслідків інноваційної діяльності за

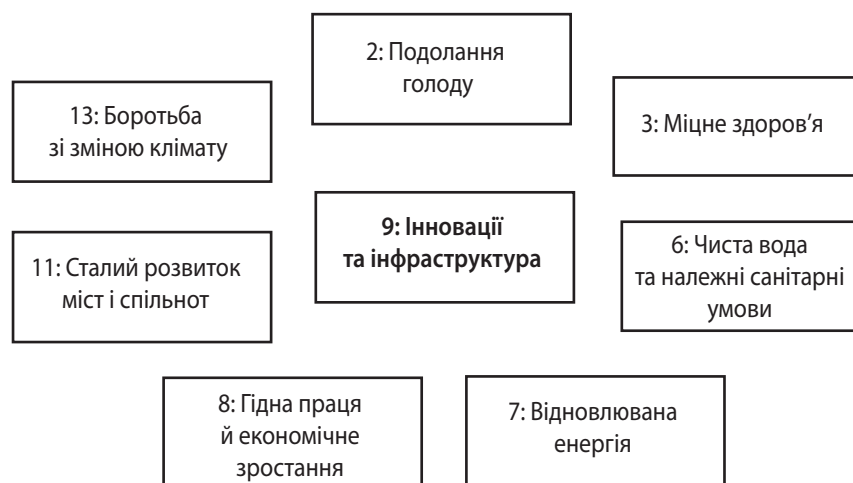

Рис. 1. Інновації як основа для досягнення Цілей сталого розвитку

Джерело: складено на основі [12].

Рис. 2. Взаємозв'язок Цілей сталого розвитку з ЦСР 9

результатами, масштабами та формами прояву надає інноваціям статус універсального каталізатора розвитку та дієвого інструменту реалізації цілей [15].

Таким чином, фактори, що сприяють розвитку високотехнологічного сектора промисловості прямо або через позитивні зовнішні ефекти, також сприяють вирішенню завдань з досягнення Цілей сталого розвитку.

Вплив даних факторів, зокрема інтелектуальної праці, на шляхи досягнення Цілей сталого розвитку наведено в *табл. 1*.

Це демонстрація того, як результат інтелектуальної праці у формі технологічних новацій і розробок був використаний для генерації більшої економічної віддачі та соціальної вигоди відповідно до принципів ЦСР щодо соціально-економічного та екологічного добробуту. Отже, інтелектуальна праця, що лежить в основі інновацій, має фундаментальне значення та є інструментом процесу трансформації суспільства, на досягнення якого спрямовані ЦСР.

Досліджуючи зв'язок між інтелектуальною працею та вирішенням завдань Цілей сталого розвитку, варто відзначити, що інтелектуальна праця, маючи суспільно значущий характер, значною мірою узурпована економічною та політичною елітами, які через владні інститути та механізми маніпулювання інтелектуальною власністю мають певний вплив на результати досліджень або можливість їх застосування всупереч інтересам суспільства.

Фінансові інтереси, особливо у сфері досягнення ЦСР 3, можуть поставити під загрозу дотримання науковим співтовариством методологічних та етичних норм, таких як чесність, об'єктивність, від-

критість, соціальна відповідальність і захист об'єктів дослідження. Спонсори досліджень мають змогу маніпулювати планами досліджень або інтерпретацією даних для отримання результатів, що відповідають їхнім інтересам, чи приховування несприятливих даних і результатів [16].

Така ситуація актуалізує розгляд питань захисту інтелектуальної праці, так само, як і розробки та реалізації політики цілісності наукових досліджень, покликаній мінімізувати або пом'якшити втрати суспільних інститутів від впливу третіх сторін на результати інтелектуальної діяльності.

ВИСНОВКИ

За результатами проведеного дослідження визначено, що розширення інтелектуальної діяльності сприяє економічному розвитку завдяки підвищенню потенціалу робочої сили та створенню нових знань і технологій. Розвиток науки та інтелектуалізація праці відіграють значну роль у досягненні ЦСР, тим самим доводячи ефективність і дієвість нового та більш сталого розвитку.

Аналізуючи роль інтелектуальної праці в досягненні ЦСР, визначено:

Цілі сталого розвитку є взаємопов'язаними та підкріплюють одна одну у своєму досягненні;

- ✦ віддзеркаленням домінуючої ролі інтелектуальної праці в досягненні Цілей сталого розвитку є дев'ята ЦСР – інновації та інфраструктура;
- ✦ інтелектуальна праця все більшою мірою набуває суспільно значущого характеру та потребує вдосконалення політики захисту результатів наукових досліджень. ■

Вплив результатів інтелектуальної праці на досягнення ЦСР

ЦСР 9	ЦСР 8
Інновації, спираючись на створення інтелектуальних продуктів та нових технологій, надають суспільству стійку інфраструктуру та енергоефективне зростання індустріалізації. Що, своєю чергою, робить можливим досягнення інших цілей і забезпечує краще життя для суспільства	Вплив інтелектуальної праці на економічне зростання створює ефективні умови збільшення виробничої зайнятості, результатом чого є підвищення продуктивності праці, збільшення зайнятості населення та робочих місць
ЦСР 2	ЦСР 3
Впровадження інноваційних технологій дає змогу розробляти та впроваджувати соціальні проекти, створювати оптимальні умови для існування та розвитку виробництва харчових продуктів, тим самим покращуючи та підвищуючи продуктивність сільського господарства	Системи інтелектуальної власності підтримують інновації в галузі охорони здоров'я, стимулюючи та заохочуючи інвестиції в нові дослідження, ліки та технології, переконуючи компанії в надійній окупності їхніх інвестицій
ЦСР 11	ЦСР 13
Розширення інноваційної діяльності все сильніше впливає на регіональні доходи. Виробництво високотехнологічних продуктів з високою доданою вартістю підвищує рівень конкурентоспроможності територій, на яких воно розташоване. Це дозволяє встановити взаємозв'язок між факторами стійкості міст, населених пунктів і факторами, що сприяють розвитку високотехнологічного сектора промисловості	Інтелектуальна праця сприяє зусиллям з просування ефективного глобального ринку екологічно безпечних технологій через їх створення та побудову міжнародної системи інтелектуальної власності, що стимулює впровадження «зелених» технологій шляхом об'єднання новаторів, інвесторів і потенційних користувачів
ЦСР 6	ЦСР 7
Впроваджені технології, які мають інноваційний характер, надають можливість працювати в нових сферах діяльності, створюючи відповідні покращені життєві умови існування. Тим самим забезпечується якісна система очищення стічних вод та їх обслуговування, розробка каналізаційних систем нового покоління та інше, головною характеристикою чого є відповідність усім санітарним стандартам	Знаходження шляхів відновлення або регенерації енергії дало змогу за допомогою технологій і відповідної техніки використовувати невичерпні поновлювані природні ресурси, такі як: сонячне світло, вітер, припливи та геотермальна теплота. «Зелена енергія» забезпечує електроенергію та тепло для задоволення життєвих і виробничих потреб суспільства

ЛІТЕРАТУРА

- Луцків О. М. Інтелектуальна складова інноваційної моделі економічного зростання. *Соціогуманітарні проблеми людини*. 2008. № 3. С. 97–103. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/27470/12-Lutskiv.pdf?sequence=1>
- Луцевич А. Интеллектуальные ресурсы в инновационном развитии регионов. *Наука и инновации*. 2019. № 8. С. 34–38. DOI: <https://doi.org/10.29235/1818-9857-2019-8-34-38>
- Татаркин А. И. Интеллектуальный ресурс общества и его роль в воспроизводственном процессе. *Экономика региона*. 2010. № 3. С. 20–32.
- Головчанская Е. Э. Интеллектуальный ресурс в системе общественного воспроизводства: сущность, роль, структура. *Фундаментальные исследования*. 2015. № 5. Ч. 2. С. 400–404. URL: <https://www.fundamental-research.ru/ru/article/view?id=38229>
- Козлова Т. Л. Глобалізація економіки та сучасні трансформаційні процеси світового господарства. *Науковий вісник Дипломатичної академії України*. 2009. Вип. 15. С. 370–376.
- Крамчанінова М. Д., Касаткіна М. В., Лєдовська А. І. Проблематика ототожнення інтелектуальної та розумової праці. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. 2020. № 6. С. 56–62. DOI: <https://doi.org/10.33216/1998-7927-2020-262-6-56-62>
- Адилова В. Х. Понятие и сущность интеллектуального труда. *Вестник КарГУ им. Буковова. Серия «Педагогика»*. 2017. № 2. С. 189–193. URL: <https://articlekz.com/article/17957>
- Schofer E., Ramirez F. O., Meyer J. W. The Effects of Science on National Economic Development, 1970 to 1990. *American Sociological Review*. 2020. Vol. 65. No. 6. P. 866–887. DOI: <https://doi.org/10.2307/2657517>
- ПРООН в Україні. Глобальні Цілі сталого розвитку. URL: <https://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/sustainable-development-goals.html>
- Бабенко В. А. Інтелектуальна власність як фактор інноваційного розвитку України в умовах європейської інтеграції // Проблеми та перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні: матеріали XII Міжнародного бізнес-форуму (м. Київ, 22 березня 2019 р.). Київ: КНТЕУ, 2019. С. 17–19.
- Рогач Ф. И. Роль и оценки интеллектуального труда в современности. *Проблеми економіки*. 2014. № 2. С. 320–325. URL: https://www.problecon.com/export_

- pdf/problems-of-economy-2014-2_0-pages-320_325.pdf
12. WIPO and the Sustainable Development Goals. Innovation driving human progress. URL: <https://www.wipo.int/publications/en/details.jsp?id=4354>
 13. UNDP Ukraine. Goal 9. Build resilient infrastructure, promote inclusive and sustainable industrialization and foster innovation. URL: <http://sdg.org.ua/en/about-sdgs/industry-innovation-and-infrastructure>
 14. Berawi M. A. The Role of Industry 4.0 in Achieving Sustainable Development Goals. *International Journal of Technology*. 2019. Vol. 10. No. 4. P. 644–647. DOI: <https://doi.org/10.14716/ijtech.v10i4.3341>
 15. Завгородня О. О. Макроекономічний аналіз та оцінка результатів інноваційної динаміки (теоретико-методологічні аспекти). *Економічний вісник університету*. 2016. Вип. 29. Ч. 1. С. 234–243.
 16. Resnik D. B. Science and Money: Problems and Solutions. *Journal of Microbiology & Biology Education*. 2014. Vol. 15. No. 2. P. 159–161. DOI: <https://doi.org/10.1128/jmbe.v15i2.792>

REFERENCES

- Adilova, V. Kh. "Ponyatiye i sushchnost intelektualnogo truda" [The Concept and Essence of Intellectual Work]. *Vestnik KarGU im. Buketova. Seriya «Pedagogika»*, no. 2 (2017): 189-193. <https://articlekz.com/article/17957>
- Babenko, V. A. "Intelektualna vlasnist yak faktor innovatsiynoho rozvytku Ukrainy v umovakh yevropeiskoi in-tehratsii" [Intellectual Property as a Factor of Innovative Development of Ukraine in the Conditions of European Integration]. *Problemy ta perspektyvy rozvytku innovatsiynoi diialnosti v Ukraini*. Kyiv: KNTEU, 2019. 17-19.
- Berawi, M. A. "The Role of Industry 4.0 in Achieving Sustainable Development Goals". *International Journal of Technology*, vol. 10, no. 4 (2019): 644-647. DOI: <https://doi.org/10.14716/ijtech.v10i4.3341>
- Golovchanskaya, Ye. E. "Intelektualnyy resurs v sisteme obshchestvennogo vosproizvodstva: sushchnost, rol, struktura" [Intellectual Resource in the System of Social Reproduction: Essence, Role, Structure]. *Fundamentalnyye issledovaniya*, no. 5, part 2 (2015): 404-404. <https://www.fundamental-research.ru/ru/article/view?id=38229>
- Kozlova, T. L. "Hlobalizatsiia ekonomiky ta suchasni transformatsiini protsesy svitovoho gospodarstva" [Globalization of Economy and Modern Transformation Processes of the World Economy]. *Naukovyi visnyk Dyplo-matychnoi akademii Ukrainy*, no. 15 (2009): 370-376.
- Kramchaninova, M. D., Kasatkina, M. V., and Liedovska, A. I. "Problematyka ototozhnennia intelektualnoi ta rozu-movoi pratsi" [Research of Characteristic Component of Intellectual Work]. *Visnyk Skhidnoukrainskoho natsionalnoho universytetu imeni Volodymyra Dalia*, no. 6 (2020): 56-62. DOI: <https://doi.org/10.33216/1998-7927-2020-262-6-56-62>
- Lutsevich, A. "Intelektualnyye resursy v innovatsionnom razvitii regionov" [Intellectual Resources in the Innovative Development of Regions]. *Nauka i innovatsii*, no. 8 (2019): 34-38. DOI: <https://doi.org/10.29235/1818-9857-2019-8-34-38>
- Lutskiv, O. M. "Intelektualna skladova innovatsiynoi modeli ekonomichnogo zrostantia" [Intellectual Component of Innovative Model of Economic Growth]. *Sotsiohumanitarni problemy liudyny*, no. 3 (2008): 97-103. <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/27470/12-Lutskiv.pdf?sequence=1>
- "PROON v Ukraini. Hlobalni Tsili staloho rozvytku" [UNDP in Ukraine. Global Sustainable Development Goals]. <https://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/sustainable-development-goals.html>
- Resnik, D. B. "Science and Money: Problems and Solutions". *Journal of Microbiology & Biology Education*, vol. 15, no. 2 (2014): 159-161. DOI: <https://doi.org/10.1128/jmbe.v15i2.792>
- Rogach, F. I. "Rol i otsenki intelektualnogo truda v sovremennosti" [Role and Evaluation of Contemporary Intellectual Work]. *Problemy ekonomiky*, no. 2 (2014): 320-325. https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2014-2_0-pages-320_325.pdf
- Schofer, E., Ramirez, F. O., and Meyer, J. W. "The Effects of Science on National Economic Development, 1970 to 1990". *American Sociological Review*, vol. 65, no. 6 (2020): 866-887. DOI: <https://doi.org/10.2307/2657517>
- Tatarkin, A. I. "Intelektualnyy resurs obshchestva i yego rol v vosproizvodstvennom protsesse" [Intellectual Resource of Society and Its Role in the Reproduction Process]. *Ekonomika regiona*, no. 3 (2010): 20-32.
- "UNDP Ukraine. Goal 9. Build resilient infrastructure, promote inclusive and sustainable industrialization and foster innovation". <http://sdg.org.ua/en/about-sdgs/industry-innovation-and-infrastructure>
- "WIPO and the Sustainable Development Goals. Innovation driving human progress". <https://www.wipo.int/publications/en/details.jsp?id=4354>
- Zavorodnia, O. O. "Makroekonomichniy analiz ta otsinka rezultativ innovatsiynoi dynamiky (teoretyko-metodolohichni aspekty)" [Macroeconomic Analysis and an Evaluation Innovative Dynamics (Theoretical and Methodological Aspects)]. *Ekonomichniy visnyk universytetu*, vol. 1, no. 29 (2016): 234-243.